

Tarveharkintainen määräraha 2026

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.09.2025 § 235
87/02.03.00/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) , että tarveharkintaisen määrärahan jakamisen seurakunnallisen työn yhteiskehittämisen painopisteet vuonna 2026 ovat monikulttuurisuuden edistäminen erityisesti rasminvastaisuuden ja vieraskielisen työn näkökulmista sekä nuoret aikuiset syrjäytymisen ehkäisyn ja diakonisen lähestymistavan painotuksin. Näitä edistetään ylläpitämällä verkostoja ja yhteistyökumppanuuksia sekä vahvistamalla yhteiskunnassa nousevaa kiinnostusta kirkkoa kohtaan.

2), että tarveharkintaisen määrärahan jakamisen Yhteisten palveluiden kehittämisen painopisteet vuonna 2026 ovat: yhteistyökumppanuuksien vahvistaminen eri toimijoiden kanssa, strategianmukaisuus (myös digistrategian) sekä Yhteisten palvelujen johtosäännöissä mainittujen tehtävien mukaisen toiminnan ja palvelujen asiakas- ja tarvelähtöinen kehittäminen Kirkko Helsingissä -strategian vision pohjalta. Kehittämishankkeiden tulee olla luonteeltaan "investointi" siten, että niillä voidaan saavuttaa parempaa vaikuttavuutta tai kustannustehokkuutta.

3) tarveharkintaisen määrärahan myöntämisen kriteereistä vuonna 2026 liitteen mukaisesti.

4) , että yhdelle projektille myönnettävä tarveharkintaisen määrärahan maksimisumma on 80 000 euroa vuonna 2026. Monivuotisille projekteille myönnettävä maksimisumma on 80 000 euroa x projektin kesto kalenterivuosina (1-3 vuotta).

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kuusi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkoneuvosto on Työnjaon keskeisiä periaatteita koskevassa päätöksessään (YKN 3.4.2025 § 113 päätöskohta 30) päättänyt tarveharkintaisen määrärahan jakokäytäntöjen uudistamisen periaatelinjauksista. Päätöksen taustalla on KPMG Oy Ab:n tekemä kehittämissuunnitelman toteuttamiseen suunnatun tarveharkintaisen avustusjärjestelmän arviointi.

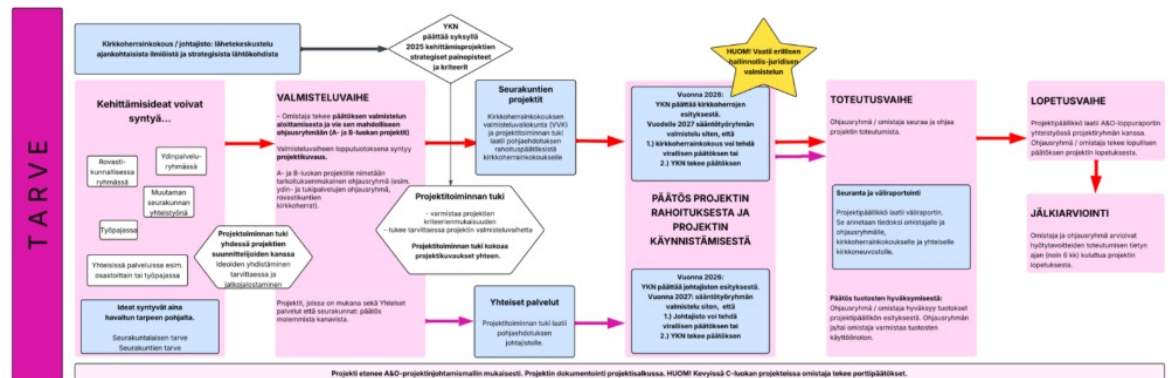
Tarveharkintainen määräraha on yhteensä 1,6 milj. euroa ja se on kokonaismäärärahajaoissa osa Yhteiset-ryhmää. Määrärahalla rahoitetaan Helsingin seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa tapahtuvaa projektimuotoista kehittämistä. Yhteisen kirkkoneuvoston periaatelinjauksen mukaisesti:

- kirkkoherrainkokous koordinoi seurakuntien ja ydinpalveluiden kehittämisen tarveharkintaisia määrärahoja 0,9 milj. euroa.

- johtajisto koordinoi yhteisten palveluiden kehittämisen tarveharkintaisia määrärahoja 0,5 milj. euroa.
- yhteinen kirkkoneuvosto päättää määrärahasta ennalta arvaamattomiin tarpeisiin 0,2 milj. euroa.

Samassa yhteydessä yhteinen kirkkoneuvosto velvoitti valmistelemaan toimintamallin, jossa kuvataan miten yhteisiä projekteja ja niihin varattuja tarveharkintaisia määrärahoja hallinnoidaan (YKN 3.4.2025 § 113 päätös kohta 31).

Valmisteltu toimintamalli on kuvattu alla olevassa kuvassa (liite 1: Kehittämisrahoituksen malli 2026)

Kuva 1. Tarveharkintaisen määrärahan toimintamalli.

Valmistelun osana on tarkasteltu myös projektien ja niiden rahoituksen kesto.

Aiemmin kehittämisprojektien kesto oli rajattu yhden kalenterivuoden pituiseksi. Jatkorahoitusta oli mahdollista hakea toiselle vuodelle, joissain harvoissa ja perustelluissa tapauksissa myös kolmannelle vuodelle, mutta tämä vaati kokonaan uuden hakuprosessin. Kehittämistyön pitkäjänteisyydelle kalenterivuosi koettiin liian lyhyeksi ajaksi ja jatkorahoituksen hakeminen liian työllistäväksi ja epävarmaksi. Myös KPMG Oy Ab:n arviointiraportti kiinnitti huomiota samaan asiaan.

Näin ollen Yhteinen kirkkovaltuusto käsittelee 11.9.2025 olevassa kokouksessaan mahdollisuutta rahoittaa monivuotisia projekteja Helsingin seurakuntayhtymässä. Esityksenä on, että vuodesta 2026 alkaen tarveharkintaisia määrärahoja on mahdollista myöntää 1-3 kalenterivuotta kestäville projekteille. Näille projekteille myönnetty rahoitus otetaan kokonaisuudessaan niiden käynnistymisvuoden tarveharkintaisesta määrärahasta. Myönnettyä määrärahoja voidaan käyttää talousarviovuoden lisäksi kahtena seuraavana vuotena.

Päätösehdotuksen perustelut

Painopisteet

Keskustelua tarveharkintaisen määrärahan painopisteistä on käyty seurakuntien määrärahan osalta kirkkoherrainkokouksessa (2.9.2025) sekä Yhteisten palvelujen osalta johtajistossa (2.9.2025). Keskustelujen lähtökohtana on ollut kehittämismäärärahojen painopisteiden linkittyminen Kirkko Helsingissä -strategiaan ja sen alakohtiin. Seurakuntien yhteiskehittämisen osalta painopisteet kohdistuvat lähinnä Kirkko Helsingissä -strategian neljään alakohtaan ja Yhteisten palvelujen osalta painotusten suunta on Kirkko Helsingissä -strategian visiossa. Toimiakseen strategisen ohjauksen välineenä projektiaivustusten kohdentamista ohjataan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Vuodeksi 2026 tarveharkintaisen määrärahan (900 000 €) jakamisen seurakunnallisen työn yhteiskehittämisen painopisteiksi esitetään seuraavia: tarveharkintaisen määrärahan jakamisen seurakunnallisen työn yhteiskehittämisen painopisteet vuonna 2026 ovat **monikulttuurisuuden edistäminen** erityisesti rasisminvastaisuuden ja vieraskielisen työn näkökulmista sekä **nuoret aikuiset** syrjäytymisen ehkäisyn ja diakonisen lähestymistavan painotuksin. Näitä edistetään ylläpitämällä verkostoja ja yhteistyökumppanuuksia sekä vahvistamalla yhteiskunnassa nousevaa kiinnostusta kirkkoa kohtaan.

Painopisteiden osalta valmistelussa on kuultu kirkkoherrainkokousta ja painopisteet on valittu kirkkoherrainkokouksessa käydyn keskustelun pohjalta.

Yhteisten palvelujen tarveharkintaisen määrärahan (500 000 €) jakamisen painopisteiksi esitetään seuraavia: yhteistyökumppanuuksien vahvistaminen eri toimijoiden kanssa, strategianmukaisuus (myös digistrategian) sekä Yhteisten palvelujen johtosäännöissä mainittujen tehtävien mukaisen toiminnan ja palvelujen asiakas- ja tarvelähtöinen kehittäminen Kirkko Helsingissä -strategian vision pohjalta. Kehittämisprojektien tulee olla luonteeltaan "investointi" siten, että niillä voidaan saavuttaa parempaa vaikuttavuutta tai kustannustehokkuutta. Näitä tarkastellaan Kirkko Helsingissä -strategian mittareihin liitetyillä vaikuttavuustavoitteilla ja seurannan mittareilla.

Painopisteet on muotoiltu johtajistossa käydyn keskustelun pohjalta.

Kriteerit

Tarveharkintaisen määrärahan koordinaatioryhmä valmisteli vuonna 2024 määrärahan myöntämiseen oman kriteeristön. Kriteereillä kuvataan projektin käytännön toteutuksen vaatimukset A&O-projektimallin mukaisesti. Vuodelle 2025 hyväksytty kriteeristö on sellaisenaan havaittu toimivaksi ja sitä ehdotetaan pohjaksi myös vuoden 2026 kriteereille, jotka on esitellyt liitteessä 2: Tarveharkintainen määräraha_kriteerit 2026. Kriteeristön kirjoitusasu on tiivistetty ja yksinkertaistettu luettavuuden parantamiseksi.

Projekteille myönnettävä maksimisumma

Yhdelle projektille vuonna 2026 myönnettävä maksimisumma on 80 000 euroa. Monivuotinen projekti voi saada rahoitusta 80 000 euroa x projektin kesto kalenterivuosina. Esimerkiksi kolme kalenterivuotta kestävä projekti voi saada rahoitusta maksimissaan 80 000 euroa + 80 000 euroa + 80 000 euroa (yhteensä siis 240 000 €).

Vuonna 2025 yhdelle projektille vuodessa myönnettävän tarveharkintaisen määrärahan maksimisumma oli 100 000 €. Täyttä summaa ei jaettu kenellekään, vaan suurin yksittäiselle projektille myönnetty summa oli 75 000 €. Maksimisummaksi ehdotettu 80 000 € perustuu siis aiempien vuosien rahoituspäätöksiin.

Toinen vuotuisen rahoituksen määrään vaikuttava asia on projektien kesto. Koska haettu projektirahoitus maksetaan kokonaisuudessaan heti ensimmäisen vuoden alussa, kovin monta projektia ei vuonna 2026 pystytä aloittamaan. Tästä syystä vuotuista maksimimäärää ei kannata asettaa liian suureksi, jotta rahaa riittäisi useamman projektin aloittamiseen.

Aikataulu

- Esitys kehittämisrahan jakamisen painopisteistä ja kriteereistä 2.9. kirkkoherrainkokous -> 11.9. YKN

- Projektien suunnittelu ja kuvaaminen projektisalkkuun noin 12.9.-16.10. (ns. haku aika)
- Esitys rahoitettaviksi esitettävistä projekteista 21.10 VVK ja 4.11. kirkkoherrainkokous
- Projektien rahoitus- ja käynnistämispäätös 27.11. YKN (11.12.)
- Projektit alkavat 1.1.2026

Koska syksyllä 2025 haku aika eli projektien suunnittelemisen ja kuvaamisen projektisalkkuun tulevat varsin nopealla aikataululla, on mahdollista avata uusi haku keväällä 2026.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsi- ja nuorivaikutukset: Rahoituspäätösasiassa ei ole tarpeen tehdä lapsi- ja nuorivaikutusten arviointia vielä tässä vaiheessa. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin selvitetään projektikohtaisesti erikseen ennen niiden toteutusta.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Päätöksen talousvaikutukset on huomioitu seurakuntayhtymän vuoden 2026 talousarviopäätöksissä. Tarveharkintaisella määrärahalla rahoitetaan seurakuntien ja yhteisten palvelujen projekteja, joilla on talous- ja henkilöstövaikutuksia. Päätöksellä voi olla vaikutuksia myös ympäristöön.

Vaikutukset Helsingin seurakuntayhtymään: Määrärahaesityksen piirissä olevilla projekteilla saadaan edistettyä Kirkko Helsingissä -strategian toteuttamista. Tarveharkintaisella määrärahalla on myönteisiä vaikutuksia Helsingin seurakuntien ja Yhteisten palveluiden työn tekemisen edellytyksiin, kunhan kehittämistyön tavoitteista pidetään kiinni.

Lisätiedot

Kehittämistyön asiantuntija Kristiina Vähäkangas, kristiina.vahakangas@evl.fi, p. 050 341 9919

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, juha.rintamaki@evl.fi